

Elena Letňanová (Slovenská republika) - Recenze 2017
(ze slovenštiny přeložil: (c) Studio Augustin)

Hudební rozhledy 8/2017

XXVIII. FESTIVAL FORFEST CZECH REPUBLIC 2017

12.5. – 3.9. 2017

Kroměříž – Olomouc – Bratislava – San Marino

Hudba na Forfestu hluboko zasáhla duši

(Kroměříž – Sněmovní sál Arcibiskupského zámku, Zámecká obrazárna, Rotunda Květné zahrady, chrám sv. Mořice aj., – Olomouc – Bratislava – San Marino.)

„Život bez hudby by byl omylem“ – i dnes, doplňuji výrok slavného radikálního filozofa a dodnes neznámého skladatele-autodidakta Friedricha Nietzscheho, vyslovený v 60. letech 19. století.

Festival Forfest 2017 uvedl málo známé skladby českých i zahraničních skladatelů, které v nás zanechaly silnou stopu: úžas budící rozsáhlé dílo „Episodi e Canto Perpetuo per piano trio“ z roku 1985 lotyšského autora **Peterise Vaskse** (1947), „Epitaf L.B. pro violu a klavír“ věnovaný úmrtí manželky, skladbu hluboko zasahující duši každého z nás, od nejznámějšího současného autora ukrajinské hudby **Valentina Silvestrova**, expresivní „Trio pro hoboje, violoncello a klavír“ (1988) nedávno zesnulého profesora JAMU **Františka Emmerta**, nádhernou smuteční skladbu „Elegy and Vision“ (verze pro violoncello a fagot v evropské premiéře) amerického skladatele střední generace **Laurence Sherra** a jako celek vyváženou a velmi poutavou, i v detailech skvěle interpretovanou skladbu „New-Ancient-Stories“, kterou pro Isha trio napsal moravský skladatel, rektor JAMU, profesor **Ivo Medek**.

Festivalu Forfest se účastnily přední české i zahraniční instituce, umělecké asociace, hosté z 15 zemí Evropy i ze zámoří (Německo, Makedonie, Bulharsko, Švédsko, Itálie, San Marino, Francie, Irsko, Maďarsko, Albánie, Japonsko, Vietnam, Slovenská republika, USA). Festival opět získal osobní záštitu ministra kultury ČR pana Mgr. Daniela Hermana a dalších institucí (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Česká komise pro UNESCO, Arcibiskupství Olomouc).

Program XXVIII. festivalového ročníku představil v reprezentativním výběru 20 koncertů s množstvím českých a světových premiér, třídní bienále mezinárodního uměnovědného kolokvia, autorské pořady, autorská čtení tvorby mladých básníků a 4 výstavy, z nichž dvě se uskutečnily v zahraničí – na Slovensku v Bratislavě a v Republice San Marino. Jako každý rok i letos se festival odehrával ve velkolepých prostorách kroměřížského zámku, v kostelích v Olomouci, v Bratislavě v Zichyho paláci, kde koncertoval i Franz Liszt a v Palazzo Graziani v Republice San Marino.

Multimedální projekt „Tastes“

(pondělí 19. 6. 2017, Sněmovní sál arcibiskupského zámku v Kroměříži)

Týmovou práci „Tastes“ (Chutě) – multimedální projekt s videem – připravili čeští umělci **Ivo Medek, Vít Zouhar, Jan Kaván** a **Sára Medková**. Soubor zněl velmi vyváženě.

Tónová složka i koncepce byly skvěle skloubeny, nástupy úseků byly téměř přesně načasované a vyznění mělo patřičný účinek. Výsledkem byla experimentálně a improvizaci zajímavá zvuková realizace. Je třeba ocenit i vizuální složku. Počítačová grafika vyrůstala z hudby a naopak. Hlasy všech protagonistů zněly ze snímačů jakoby z vesmíru...

Koncert pražského sdružení Konvergence

(úterý 20. 6. 2017, Sněmovní sál arcibiskupského zámku v Kroměříži)

V rámci úterního koncertu pražského sdružení Konvergence zazněla premiéra **Ondřeje Štochla** „Kvinteto“ pro housle, violu, violoncello, kytaru a klavír. Proslulé pianissimo souboru vystupňované až na práh slyšitelnosti bylo umocněno promyšlenou, jemnou instrumentací. Sonáta č. 7 pro klavír „Spectrali“ žijícího albánského skladatele **Alexandera Peci** v podání albánského výborného klavíristy Eglí Prifti, zaujala v první části okouzlujícím skrjabinovským světem harmonie. Druhá část v bouřlivém tempu pracovala se složitou, bohatou zvukovou strukturou, poněkud na úkor invenčnosti. Vrcholem koncertu pak byla hluboce citová skladba „Epitaf L.B.“ pro violu a klavír od nestora ukrajinské hudby **Valentina Silvestrova**, která byla napsána v tonálně - harmonickém jazyce. Byl to jeden z vrcholných zážitků celého festivalu Forfest. V závěru koncertu zazněla až sférická skladba **O. Štochla** z roku 2012 „Notturmo fragile“ pro housle, violu, violoncello, klavír a kytaru, věnovaná k 15. výročí trvání společného manželství s houslistkou souboru. Dlouholetá spolupráce souboru Konvergence s festivalem přináší stále plody v podobě inovativních programů – hráli díla německého skladatele **Arne Sanderse** (1975) „Intrada – Terzo spazio“ pro smyčcové trio a pražského **Tomáše Pálky** „Quelle“ pro violoncello a klavír.

Společný koncert tria Solaris 3 a Tria Opera

(středa 21. 6. 2017, Sněmovní sál arcibiskupského zámku v Kroměříži)

Vystoupení klavírního tria Solaris 3 a Tria Opera mělo známky jednoho z vrcholů festivalového programu. Společný projekt výborně interpretovaly dva soubory – klavírní trio Solaris 3, ve složení Anna Veverková, Martin Levický, Štěpán Filípek a souboru Trio Opera s interprety Barbora Šteflová, Štěpán Filípek a Ondrej Olos. Trio Solaris 3 zahrálo vrcholně emotivní a dramatickou skladbu s hlubokým nezapomenutelným účinkem „Episodi e Canto Perpetuo per piano trio“ od lotyšského autora **Peterise Vaskse**, kompozici pramenící ze soustředěné duchovní aktivity. Může se o ní psát jen v superlativech! Je to hudba nekončících se proměn, vln vnitřních meditací a citových extází a dlouhotrvajících zápasů s osudem. Také **Emmertovo** „Trio pro hoboje, violoncello a klavír“ vyznělo jako mocná, expresivní hudba, vytvořená intuitivní kompoziční metodou. Svou propracovaností a vzdělaností zaujala i první skladba koncertu jihokorejského autora **Isanga Yuna** (1917 - 1995) – autora několika symfonií, zařazená k 100. výročí jeho narození.

Brno Contemporary Orchestra

(neděle 25. 6. 2017, chrám sv. Mořice v Kroměříži)

Závěrečný koncert Brno Contemporary Orchestra za dirigování Pavla Šnajdra byl vyvrcholením Forfestu v podobě uvedení děl dvou moravských skladatelů – **Josefa Adamíka** (1947-2009) a **Pavla Zemka** (1957) a maďarského žijícího autora starší generace **Lajose Huszára** (1948). Josef Adamík („Nebeské pastviny“) by se letos dožil sedmdesátky, proto Forfest uspořádal první kompletní provedení konečné verze skladby inspirované románem Johna Steinbecka. Ve druhé části tohoto šestidílného celku autor zajímavě řešil rychlý sled hudebních myšlenek až glissandovitým průběhem pasáží v houslovém unisonu, procházejícím přes extrémní polohy orchestru – postup, jaký jsme ještě v orchestrální tvorbě dosud nikdy neslyšeli. Pasážovité koláže připomínaly silně proudící vítr, který velkou rychlostí provívá okolní eliptický prostor. Úspornými a

jednoduchými prostředky dokázal autor vytvořit hudební obraz „pozitivního“ charakteru, blahodárně působící přírody. Dílo „Icons in memory of János Pilinszky“ v šesti částech od maďarského skladatele Lajose Huszára bylo estetickým vrcholem koncertu a příkladem skladatelské svobody. Zahrnovalo rozmanité náladové a emocionální polohy v neobyčejné instrumentaci, místy s barevností v maďarské a bartókovské tradici. Poslední skladbě koncertu, dvoudílné komorní symfonii Pavla Zemka „Sedm slov Krista na kříži“ dominovala okouzující vroucnost a jemná citovost. Kvalitní tvorba tohoto autora bývá na festivalu Forfest často uváděna.

Doc. PhDr. Elena Letňanová

Autorka vyučovala na FFUK Bratislava, Dayton University-Dayton Ohio, USA, Academia Istropolis Bratislava, Fairfax Conservatory, VA, USA, VŠMU Bratislava, od roku 2001 přednáší na STU v Bratislavě.